
WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNEJ I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z HISTORII

Klasa IV a

Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot: Historia

Klasa: IVb

Rok szkolny: 2026/2027

Nauczyciel: Izabella Sordyl

Szkoła: Szkoła Podstawowa w Kobiernicach

I. Podstawa opracowania wymagań

- Wymagania opracowano na podstawie **Rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej.**
 - Nowa podstawa programowa w zakresie historii obowiązuje uczniów klasy IV od **1 września 2026 r.**
 - Wymagania uwzględniają:
 - wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
 - pracę ze źródłami historycznymi,
 - pracę z mapą i osią czasu,
 - rozumienie związków przyczynowo-skutkowych,
 - tworzenie wypowiedzi historycznej,
 - samodzielność ucznia,
 - analizowanie, porównywanie i ocenianie informacji.
-

II. Ogólne wymagania edukacyjne z historii

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia historyczne;
- rozumie znaczenie poznawania historii;
- potrafi odróżnić przeszłość od teraźniejszości;

- posługuje się podstawowymi określeniami dotyczącymi czasu historycznego;
- potrafi umieścić wydarzenia na osi czasu;
- potrafi określić wiek wydarzenia na podstawie jego daty;
- porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej;
- odczytuje podstawowe informacje z mapy historycznej;
- rozpoznaje podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
- potrafi wskazać informacje zawarte w źródle;
- rozróżnia wydarzenia historyczne, legendy i fikcję;
- zna podstawowe wydarzenia, postacie i zjawiska historyczne objęte programem;
- potrafi wskazać przyczyny i skutki omawianych wydarzeń;
- potrafi porównać życie ludzi w różnych epokach;
- posługuje się podstawowymi pojęciami związanymi z historią Polski i historią powszechną;
- potrafi formułować krótką wypowiedź ustną lub pisemną na temat historyczny;
- szanuje dziedzictwo historyczne i kulturowe;
- potrafi współpracować podczas realizacji zadań i projektów historycznych.

III. Wymagania na ocenę śródroczną

Zakres materiału przewidziany do klasyfikacji śródrocznej

1. Historia jako nauka

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest historia;
- rozumie pojęcia:
 - historia,
 - przeszłość,
 - wydarzenie historyczne,
 - źródło historyczne;
- wie, czym zajmuje się historyk;
- zna podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
- podaje przykłady źródeł pisanych i niepisanych;
- odróżnia źródło historyczne od fikcji;
- rozumie, że źródła mogą różnić się wiarygodnością;
- podejmuje próbę odczytania prostego źródła historycznego.

2. Historia rodziny

Uczeń:

- zna pojęcia:
 - rodzina,
 - przodek,
 - krewny,
 - genealogia,

- drzewo genealogiczne;
- potrafi wskazać przykłady pamiątek rodzinnych;
- wyjaśnia, dlaczego pamiątki rodzinne mogą być źródłem wiedzy o przeszłości;
- potrafi przedstawić podstawowe informacje dotyczące historii własnej rodziny;
- potrafi wykonać lub odczytać proste drzewo genealogiczne.

3. Mała ojczyzna i historia lokalna

Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia:
 - ojczyzna,
 - mała ojczyzna,
 - region,
 - zabytek,
 - tradycja;
- zna podstawowe informacje dotyczące historii swojej miejscowości lub regionu;
- potrafi wskazać ważne zabytki znajdujące się w najbliższej okolicy;
- zna wybrane postacie zasłużone dla swojej miejscowości lub regionu;
- potrafi opowiedzieć wybraną legendę związaną z własną miejscowością;
- odróżnia elementy historyczne od fikcyjnych w legendzie.

4. Wspólnota państwowa

Uczeń:

- zna polskie symbole narodowe:
 - godło,
 - flagę,
 - hymn;
- wyjaśnia znaczenie symboli narodowych;
- zna najważniejsze święta państwowe;
- potrafi podać podstawowe informacje dotyczące ich znaczenia;
- zna wybrane tradycje i zwyczaje regionalne;
- zna podstawowe symbole Unii Europejskiej;
- rozumie znaczenie przynależności do wspólnoty narodowej i państwowej.

5. Czas w historii

Uczeń:

- rozumie pojęcia:
 - data,
 - rok,
 - wiek,
 - stulecie,
 - tysiąclecie,
 - epoka,
 - przed naszą erą,
 - nasza era;

- potrafi odczytać prostą oś czasu;
- potrafi uporządkować wydarzenia chronologicznie;
- potrafi określić wiek wydarzenia;
- potrafi obliczyć prosty upływ czasu między wydarzeniami;
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu wieku.

6. Mapa historyczna

Uczeń:

- rozumie pojęcie mapy historycznej;
- zna znaczenie legendy mapy;
- potrafi odczytać podstawowe informacje z mapy;
- potrafi wskazać wybrane miejsca i obszary na mapie historycznej;
- potrafi wykorzystać mapę do odpowiedzi na proste pytania historyczne.

7. Początki cywilizacji

Uczeń:

- rozumie pojęcia:
 - prahistoria,
 - koczowniczy tryb życia,
 - osiadły tryb życia,
 - rewolucja neolityczna;
- przedstawia podstawowe różnice między życiem koczowników i ludności osiadłej;
- zna podstawowe zajęcia ludzi w pradziejach;
- wyjaśnia znaczenie rolnictwa dla rozwoju człowieka;
- wskazuje podstawowe skutki rewolucji neolitycznej;
- potrafi wskazać obszar Żyznego Półksiężycy na mapie.

8. Starożytny Egipt

Uczeń:

- wskazuje Egipt na mapie;
- wyjaśnia znaczenie Nilu dla rozwoju cywilizacji egipskiej;
- zna pojęcia:
 - faraon,
 - hieroglify,
 - piramida,
 - mumia,
 - papirus,
 - politeizm;
- wymienia podstawowe grupy społeczne w Egipcie;
- zna najważniejsze osiągnięcia cywilizacji egipskiej;
- wyjaśnia znaczenie pisma;
- przedstawia podstawowe informacje o wierzeniach starożytnych Egipcjan;
- potrafi opisać życie codzienne mieszkańców starożytnego Egiptu.

IV. Wymagania na ocenę roczną

Uczeń, oprócz wymagań śródrocznych, powinien opanować treści i umiejętności zrealizowane w drugim okresie nauki.

1. Starożytna Grecja

Uczeń:

- wskazuje Grecję i Ateny na mapie;
- zna pojęcia:
 - polis,
 - demokracja,
 - obywatel,
 - agora,
 - Akropol;
- przedstawia podstawowe zasady demokracji ateńskiej;
- zna postać Peryklesa;
- wyjaśnia wpływ warunków naturalnych Grecji na życie jej mieszkańców;
- zna podstawowe osiągnięcia starożytnych Greków;
- zna pojęcia:
 - mitologia,
 - filozofia,
 - igrzyska olimpijskie,
 - teatr;
- zna wybrane postacie związane z kulturą starożytnej Grecji;
- potrafi wskazać wpływ kultury greckiej na współczesną Europę;
- potrafi porównać demokrację ateńską ze współczesną demokracją.

2. Starożytny Rzym

Uczeń:

- wskazuje Rzym i zasięg Imperium Rzymskiego na mapie;
- zna pojęcia:
 - republika,
 - cesarstwo,
 - cesarz,
 - senat,
 - obywatel,
 - niewolnik;
- zna postacie Juliusza Cezara i Oktawiana Augusta;
- przedstawia podstawowe informacje dotyczące organizacji armii rzymskiej;
- zna najważniejsze grupy społeczne starożytnego Rzymu;
- przedstawia życie codzienne Rzymian;
- zna osiągnięcia cywilizacji rzymskiej;
- wyjaśnia znaczenie:

- o prawa rzymskiego,
 - o języka łacińskiego,
 - o dróg,
 - o akweduktów,
 - o amfiteatrów;
- potrafi wskazać wpływ cywilizacji rzymskiej na współczesną Europę.

3. Narodziny chrześcijaństwa

Uczeń:

- zna podstawowe informacje o powstaniu chrześcijaństwa;
- zna postać Jezusa Chrystusa;
- rozumie pojęcia:
 - o chrześcijaństwo,
 - o chrześcijanie,
 - o judaizm,
 - o monoteizm,
 - o Dekalog,
 - o Ewangelia;
- wskazuje Palestynę na mapie;
- przedstawia podstawowe zasady religii chrześcijańskiej;
- wyjaśnia przyczyny rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa;
- zna przyczyny prześladowań pierwszych chrześcijan;
- wyjaśnia znaczenie uznania chrześcijaństwa za religię panującą w Cesarstwie Rzymskim;
- wskazuje wpływ chrześcijaństwa na kulturę i historię Europy.

4. Praca ze źródłami historycznymi

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
- odczytuje informacje z prostego tekstu źródłowego;
- analizuje ilustrację, fotografię lub zabytek;
- odczytuje informacje z mapy historycznej;
- korzysta z osi czasu;
- wskazuje informacje potwierdzające określone wydarzenie;
- potrafi wyciągnąć prosty wniosek ze źródła;
- w przypadku oceny bardzo dobrej i celującej potrafi ocenić przydatność oraz wiarygodność źródła.

V. Kryteria uzyskania poszczególnych ocen

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych do uzyskania oceny dopuszczającej;
 - nie zna podstawowych pojęć historycznych;
 - nie potrafi wskazać podstawowych wydarzeń i postaci omawianych na lekcjach;
 - nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela;
 - nie podejmuje prób uzupełnienia podstawowych braków w wiadomościach i umiejętnościach.
-

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- zna podstawowe wiadomości przewidziane programem;
 - przy pomocy nauczyciela rozpoznaje podstawowe wydarzenia i postaci;
 - zna najważniejsze pojęcia historyczne;
 - potrafi odczytać prostą oś czasu;
 - potrafi wskazać podstawowe informacje na mapie;
 - rozpoznaje podstawowe rodzaje źródeł historycznych;
 - potrafi odpowiedzieć na proste pytania dotyczące omawianych tematów;
 - wykonuje proste zadania z pomocą nauczyciela;
 - wykazuje podstawową znajomość chronologii.
-

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
 - samodzielnie posługuje się podstawowymi pojęciami historycznymi;
 - potrafi przedstawić najważniejsze informacje dotyczące omawianych wydarzeń;
 - potrafi uporządkować wydarzenia chronologicznie;
 - potrafi określić wiek wydarzenia;
 - potrafi odczytać podstawowe informacje z mapy;
 - rozpoznaje podstawowe źródła historyczne;
 - potrafi wskazać przyczynę lub skutek prostego wydarzenia;
 - potrafi przygotować krótką wypowiedź na określony temat;
 - poprawnie wykonuje typowe zadania wymagane w programie.
-

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem;
 - samodzielnie wyjaśnia podstawowe pojęcia historyczne;
 - potrafi wskazać przyczyny i skutki wydarzeń;
 - potrafi porównywać wydarzenia, postacie i zjawiska historyczne;
 - sprawnie posługuje się osią czasu;
 - poprawnie analizuje mapę historyczną;
 - potrafi wyciągać wnioski z prostych źródeł;
 - potrafi przedstawić wydarzenie w odpowiedniej kolejności chronologicznej;
 - formułuje samodzielną, logiczną wypowiedź;
 - potrafi wskazać związki między wydarzeniami historycznymi a współczesnością.
-

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem;
 - samodzielnie i poprawnie posługuje się terminologią historyczną;
 - sprawnie analizuje źródła historyczne;
 - potrafi porównywać różne źródła i informacje;
 - samodzielnie wskazuje przyczyny i skutki wydarzeń;
 - dostrzega związki przyczynowo-skutkowe;
 - poprawnie interpretuje mapy historyczne;
 - sprawnie posługuje się chronologią;
 - potrafi formułować własne wnioski;
 - uzasadnia swoje stanowisko;
 - tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne;
 - potrafi wykorzystać wiedzę historyczną w nowych, typowych sytuacjach problemowych.
-

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- w pełni opanował wymagania przewidziane programem;
- samodzielnie i twórczo wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- bardzo sprawnie analizuje i interpretuje źródła historyczne;
- potrafi ocenić wiarygodność i przydatność źródła;
- samodzielnie formułuje wnioski i argumenty;
- dostrzega różne punkty widzenia na wydarzenia historyczne;
- potrafi łączyć wiedzę z różnych działów historii;
- tworzy samodzielne i twórcze wypowiedzi historyczne;
- podejmuje dodatkowe zadania, projekty lub działania związane z historią;
- samodzielnie wyszukuje i selekcjonuje informacje;
- potrafi zaprezentować wyniki własnych poszukiwań;
- wykazuje szczególne zainteresowanie historią;

- twórczo wykorzystuje wiedzę w zadaniach problemowych;

VI. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

Osiągnięcia ucznia mogą być sprawdzane poprzez:

- odpowiedzi ustne;
- kartkówki;
- sprawdziany i prace klasowe;
- pracę ze źródłem historycznym;
- pracę z mapą;
- pracę z osią czasu;
- ćwiczenia chronologiczne;
- zadania problemowe;
- krótkie wypowiedzi pisemne;
- notatki;
- prezentacje;
- projekty indywidualne i grupowe;
- pracę w grupach;
- przygotowanie materiałów dotyczących historii rodziny lub regionu;
- udział w dyskusji;
- zadania dodatkowe;
- projekty związane z dziedzictwem kulturowym i historią lokalną.

Nowa podstawa programowa przewiduje również doświadczenia edukacyjne związane m.in. z poznawaniem postaci historycznych oraz poszukiwaniem informacji o zabytkach i wydarzeniach z historii lokalnej.

VII. Dostosowanie wymagań edukacyjnych

- Wymagania edukacyjne są dostosowywane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, jeżeli wynika to z odpowiednich dokumentów lub rozpoznanych potrzeb ucznia.
- Dostosowanie może dotyczyć m.in.:
 - zakresu materiału,
 - sposobu formułowania poleceń,
 - czasu pracy,
 - formy sprawdzania wiedzy,
 - stopnia trudności zadań,
 - sposobu prezentowania odpowiedzi.
- Dostosowanie wymagań nie oznacza rezygnacji z realizacji podstawy programowej.

VIII. Warunki otrzymania oceny klasyfikacyjnej

- **Śródroczna ocena klasyfikacyjna** jest wynikiem podsumowania osiągnięć ucznia w pierwszej części roku szkolnego w zakresie materiału zrealizowanego zgodnie z programem nauczania.
- **Roczna ocena klasyfikacyjna** uwzględnia osiągnięcia ucznia z całego roku szkolnego.
- Przy ustalaniu oceny uwzględnia się przede wszystkim:
 - stopień opanowania wiadomości,
 - stopień opanowania umiejętności,
 - samodzielność ucznia,
 - poprawność wykonywania zadań,
 - umiejętność korzystania ze źródeł,
 - umiejętność posługiwania się chronologią i mapą,
 - umiejętność formułowania wniosków,
 - postępy ucznia w nauce.
- Roczne oceny klasyfikacyjne od klasy IV ustala się według skali: **celujący – 6, bardzo dobry – 5, dobry – 4, dostateczny – 3, dopuszczający – 2, niedostateczny – 1.**